Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum
2026-11-10
Adress
Kalendegatan 1
Diarienummer
STK-2026-1452

Yttrande

Till
VA SYD

Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap miljöbalken om utbyggnad av Klagshamns avloppsreningsverk
26/01828

Sammanfattning
Detta är kommunstyrelsens yttrande inför utbyggnaden av Klagshamns avloppsreningsverk. Miljönämnden i Malmö stad inkommer med ett eget yttrande utifrån sitt ansvarsområde.

Malmö stad ser positivt på en utbyggnad av Klagshamns avloppsreningsverk. En utbyggnad är viktig är för stadsutvecklingen och för att förbättra och modernisera reningsverket.

Malmö stad delar i huvudsak VA SYD:s bedömning av vilka miljöaspekter som bör omfattas av den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. I yttrandet föreslås dock ett antal tillägg och fördjupning inför det fortsatta arbetet.

Vidare lyfter Malmö stad frågor om tomträtt, värmeuttag ur avloppsvattnet, energibalans, värme- och kylaförsörjning, byggtrafik, transporter och skydd av djurarter.

Yttrande
Detta är kommunstyrelsens yttrande inför utbyggnaden av Klagshamns avloppsreningsverk. Miljönämnden i Malmö stad inkommer med ett eget yttrande utifrån sitt ansvarsområde.

Generella synpunkter

Malmö stad ser positivt på en utbyggnad av Klagshamns avloppsreningsverk. En utbyggnad är viktig är för stadsutvecklingen och för att förbättra och modernisera reningsverket. Det är också positivt att VA SYD förbereder för en kvartärrening i samband med utbyggnaden.

Malmö stad delar i huvudsak VA SYD:s bedömning av vilka miljöaspekter som bör omfattas av den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. När innehållet i de föreslagna åtgärderna redovisas mer detaljerat kan dock behovet av ytterligare utredningar eller ställningstaganden behöva omprövas. Längre fram i yttrandet föreslås därför tillägg och fördjupning när det gäller byggtrafik, transporter och skydd av djurarter.

Malmö stad bedömer att utbyggnaden av Klagshamns avloppsreningsverk ger ett tillfälle att ta tillvara de energiresurser som finns i det renade avloppsvattnet och i den biogas som produceras vid verket. Malmö stad föreslår därför att energifrågorna ges en tydligare plats i kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Kommunen föreslår också att verket utformas så att framtida möjligheter att nyttiggöra värmen i avloppsvattnet – exempelvis för försörjning av ny bebyggelse – inte stängs ute.

Malmö stad vill även framföra att anläggningens visuella påverkan bör beaktas i det fortsatta arbetet. Klagshamnsområdet är ett betydelsefullt rekreationsområde och reningsverkets omgivning bör därför utformas med hänsyn till landskapsbild och upplevelsevärden. Befintlig vegetation bör i möjligaste mån bevaras och kompletterande planteringar av träd och buskar kan övervägas för att minska insynen mot anläggningen och stärka områdets rekreativa kvaliteter.

Om tomträtt

För fastigheten Klagshamn 52:4 har VA SYD en tomträtt och förvaltningen bedömer att en utbyggnad ryms inom gällande ändamål för tomträtten. Malmö stad vill här informera om att tomträtten kommer att ses över för avgäldsreglering våren 2027.

VA SYD anger att man utreder möjligheten att utöka sin verksamhet till grannfastigheten 52:5. Det är mer komplicerat då den tomträtten inte är upplåten till VA SYD och ändamålet för upplåtelsen är användande för växthus eller därmed jämförlig verksamhet. Det är därför viktigt att VA SYD utreder möjlighet till ett eventuellt förvärv av den andra tomträtten. Det är också viktigt att kommunalförbundet inleder en dialog med Malmö stad gällande möjlighet till ändring av ändamålet.

Möjligheten till värmeuttag ur det renade avloppsvattnet bör säkras

Enligt samrådsunderlaget ska nya ledningar och en pumpstation byggas för att leda renat avloppsvatten från den nya delen av verket till utgående ledning, och behovet av en utloppspumpstation utreds. Det utbyggda verket dimensioneras för ett medelflöde på 35 000 m³ per dygn.

Samrådsunderlaget innehåller däremot inga uppgifter om det renade avloppsvattnets temperatur eller om möjligheterna att ta tillvara värmen i vattnet. Malmö stad anser att detta bör redovisas i kommande MKB eller teknisk beskrivning, med vattnets temperatur över året och särskilt under vinterhalvåret.

Malmö stad anser vidare att den nya utloppspumpstationen och ledningarna för renat avloppsvatten bör utformas så att ett framtida värmeuttag inte stängs ute, exempelvis genom att yta och anslutningsmöjligheter reserveras. VA SYD reserverar på motsvarande sätt redan yta för ett framtida kvartärt reningssteg. Eftersom den tekniska utformningen ännu inte är fastställd är det i detta skede som förutsättningarna enklast kan säkras.

En redovisning av verkets energibalans efterfrågas

Samrådsunderlaget beskriver att biogasen från rötningen nyttiggörs i gasmotorer och en gaspanna, att gasen facklas när den inte kan nyttiggöras och att naturgas vid behov köps in. Underlaget anger också att energiförbrukningen kommer att öka till följd av den ökade belastningen. Några uppgifter om energianvändning, egen energiproduktion eller facklade gasvolymer redovisas dock inte.

Malmö stad anser att kommande MKB bör innehålla en redovisning av verkets energibalans för nuläge, byggskede och framtida drift. Redovisningen bör omfatta el- och värmebehov, biogasproduktion och hur gasen används, facklade volymer samt inköpt naturgas.

Särskilt facklingen bör redovisas, så att det går att få grepp om vilka volymer det rör sig om och bedöma vilka åtgärder som kan vidtas för att tillvarata gasen i stället för att fackla den. Frågan kan få större betydelse framöver, eftersom den ökade belastningen enligt underlaget leder till en ökad slammängd.

Förutsättningarna för värme- och kylaförsörjning av ny bebyggelse bör tas tillvara

Enligt samrådsunderlaget planeras ytterligare bostadsutbyggnad inom verkets upptagningsområde under de närmaste åren, bland annat genom ett planprogram för Klagshamn och flera detaljplaner som befinner sig i planprocessen.

Malmö stad har genom Malmö Energi och Hållbarhet AB ett intresse av att utreda om det är möjligt att utveckla en värme- och kylalösning för den nya bebyggelsen, där det renade avloppsvattnet kan utgöra en resurs. Förutsättningarna för en sådan lösning beror bland annat på vattnets temperatur och på hur verkets utloppsanordningar utformas, vilket understryker behovet av den redovisning som efterfrågas under punkten ”Möjligheten till värmeuttag ur det renade avloppsvattnet bör säkras”. Malmö

stad och Malmö Energi och Hållbarhet AB ser gärna en fortsatt dialog med VA SYD i frågan.

Artskydd

Området är känt för sin rika fladdermusfauna, vilket behöver beaktas i den fortsatta prövningen. Verksamhetens påverkan på skyddade arter, liksom planerade skydds- och försiktighetsåtgärder, behöver redovisas tydligt även under byggskedet. Särskild hänsyn behöver tas till störningar under häckningsperioden. Belysningen bör hållas till ett minimum och utformas så att påverkan på fladdermöss och andra skyddsvärda arter minimeras.

Byggtrafik och transporter

Under byggskedet bör särskild vikt läggas vid hanteringen av byggtrafik. Transporter bör planeras så att anlagda stigar, rekreativa stråk och känsliga naturområden i möjligaste mån undviks. Miljökonsekvensbeskrivningen bör även redovisa hur transporter kan samordnas för att begränsa antalet tunga transporter och därmed minska påverkan på omgivningen.

Ordförande [Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel] [Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]